

Strand Båtsenter AS
Stålverksvegen 67
4100 JØRPELAND

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Tillatelse til peling sjø 49/675, Strand kommune -Strand Båtsenter AS Jørpeland

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Strand Båtsenter AS av 11.09.2017, og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse til peling i sjø. Vilkårene fremgår på side 6. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Tillatelse er gitt til ramming av 13 peler; tiltaket vil berøre ca. 58 m² sjøbunnsareal.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 11.09.2017 der SK Langeland søker på vegne av Strand Båtsenter AS om tillatelse etter forurensningsloven til peling i sjø på eiendommen 49/675 i Strand kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter i saken.

Søknad

Det er søkt om tillatelse til peling i sjø i forbindelse med etablering av en liten kai/brygge (58 ± 5 m²) som kan ta imot båter i forbindelse med butikk-/verkstedvirksomhet. Tiltaksområdet er i et industriområde på Jørpeland (Fig 1). Det skal settes én pele (drillpipe, Ø 127 mm) hver tredje meter (totalt 13 peler). Pelene skal rammes til bunn på en dybde av 6 - 12 m. Dersom stålrørspeler ikke kan brukes var det tiltenkt bruk av stålkjernepeler, men søker har opplyst at det ikke lenge anses som nødvendig. Arbeidet er planlagt i perioden november 2017 – mars 2018, med arbeid i sjø i en varighet på en uke.

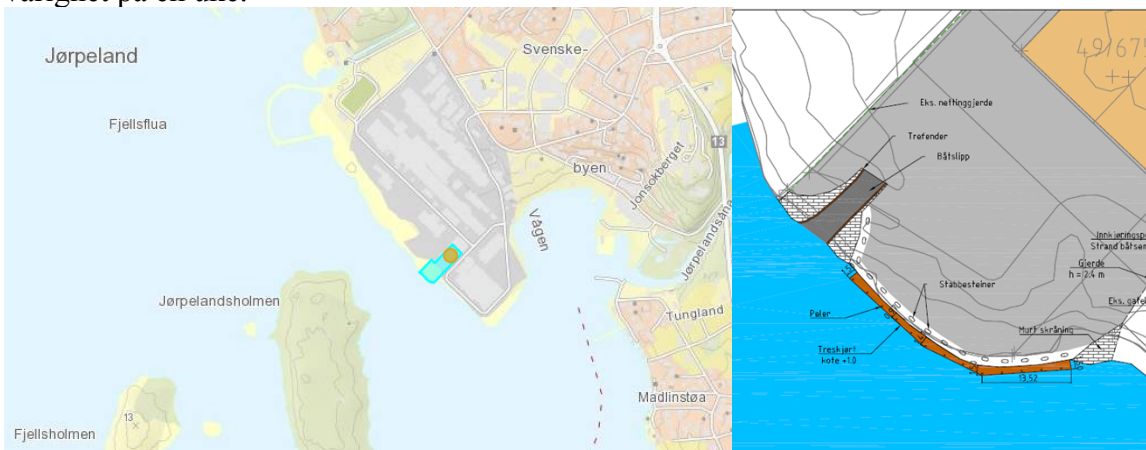

Fig. 1: oversikt av tiltaksområdet (Temakart Rogaland) og tegning av tiltaket (fra søknad).

Unntak fra forhåndsvarsel

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 *Unntak fra forhåndsvarsel* vurderer Fylkesmannen at høring og offentlig ettersyn i dette tilfellet kan unnlates. Begrunnelsen er at området er grundig undersøkt og hørt i forbindelse med en annen sak i umiddelbar nærhet («Fjordbris» saken, vår ref 2014/11710). Aktuelle problemstillinger ble da belyst, og forholdet til viktig/svært viktig ålegrasenger skal ha blitt avklart. Det omsøkte tiltaket er videre av mindre omfang og vurderes å være av mindre miljømessig betydning, risikoen for partikkelspredning ut av tiltaksområdet vurderes som liten ved utførelse i henhold til fastsatte vilkår. Tillatelsen blir etterhåndskunngjort og høringsinstanser får tilsendt kopi av denne tillatelsen.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge temakart-Rogaland¹ er det modellert ålegras i tiltaksområdet, og det er registrert ålegras av svært viktig verdi (verdi A) i nærhet av det omsøkte tiltaksområdet, i Jørpelandsvågen. I en rapport fra Ecofact² er det registrert en stor ålegraseng i umiddelbar nærhet av tiltaksområdet (Fig 2). Denne ålegraseng har fått verdi B i rapporten fra Ecofact, men er seinere oppgradert til verdi A³ på bakgrunn av overlapp med gytefelt. Ålegrasenger er av stor betydning for biologisk mangfold generelt, inkludert som oppvekstområde for kysttorsk.

Fig 2: Ålegraseng i umiddelbar nærhet til tiltaket ved Strand Båtsenter AS. Ecofact rapport 383.

Tiltaksområdet ligger i et lokalt viktig gytefelt for torsk, og er i tillegg en fredningszone for anadromfisk i forbindelse med Jørpelandselva. Tiltaksområdet er ca. 600 m fra utløpet av Tunglandsåna (Jørpelandselva), som er ifølge Miljødirektoratets Naturbase⁴ et viktig bekkedrag som er satt av for laksestammen, men også med egen sjørettstamme. Det er også gjort observasjoner av laks og ål i tilknytning til vassdraget.

Videre er det foretatt observasjoner av flere viktige fuglearter i nærliggende Jørpelandsvågen, blant annet gråtrost, svartbak, grasisik, bjørkefink, stær, snadderand og fiskemåke (Naturbase).

¹ www.temakart-rogaland.no

² Larsen, O. K. 2014. Kartlegging av marine naturverdier på Jørpeland. Områderegulering, Strand kommune. Ecofact rapport 383, 17 s.

³ Larsen, O. K. 2014. Kartlegging av ålegrasenger rundt Jørpeland. Statusrapport, Strand kommune. Ecofact rapport 559, 20 s.

⁴ www.kart.naturbase.no

Vannforekomst

Søker oppgi at tiltaksområdet tilhører *Idsefjorden*, men ifølge «Vann-Nett»⁵ tilhører det vannforekomsten *Botnefjorden*, rett på grensen til *Idsefjorden*. Botnefjorden er klassifisert som beskyttet kyst, med kjemisk tilstand «*undefinert*» (ingen informasjon) og økologisk tilstand er «*moderat*». Botnefjorden er generelt påvirket i middels grad av utslipp fra industri som har gitt forurensede sedimenter, og avrenning fra byer og tettsteder. Nærliggende *Idsefjorden* har økologisk tilstand «*god*» og «*undefinert*» kjemisk tilstand, og er påvirket i liten grad av avrenning fra byer/tettsted.

Bunnforhold og sediment

Søker viser til undersøkelser utført av Multiconsult i 2007⁶ for Scana Steel AS, og en Multiconsult rapport fra 2009 i forbindelse med Fjordbris prosjektet⁷. Sedimentundersøkelsene i rapportene er utført over et større sjøbunnsområde mellom molo i nordøst, rundt Jørpelandsholmen og mot Jørpelandsvågen.

I følge informasjon fra Multiconsult i 2007 består de øvre bunnsedimentene av sandige masser. Ecofact⁸ har rapportert mudder på dypere områder under kvote -10. Søker har oppgitt at det er svak strøm i området og det kan derfor forventes en større grad av fine masser. Vanddyp i tiltaksområdet er mellom 6-12 m. Tidligere undersøkelser viser at sedimentene er forurenset med TBT (tilstandsklasse «*dårlig*» eller «*svært dårlig*»), samt stedvis forurensning med nikkel (tilstandsklasse «*dårlig*», eller «*markert forurenset*» eller «*meget sterkt forurenset*» etter eldre klassifisering). Tiltaksområdet er lokalisert i et industripreget område og Fylkesmannen legger til grunn at forurensningssituasjonen er i bestefall det samme som i 2007 og 2009.

Ifølge søker skal er det ikke noen kjente rør eller kabler i området.

Planforhold

Det omsøkte tiltak ligger i området regulert til småbåthavn etter gjeldene reguleringsplan⁹. Strand kommune har uttalt at de ikke ser at det er grunnlag for å kreve detaljregulering i henhold til planbestemmelsene for området SB1 i forbindelse med det omsøkte tiltaket.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

⁵ www.vann-nett.no

⁶ Tilleggsopplysninger vedrørende søknad om etablering av sjøkantdeponi – Scana Steel Stavanger AS. Multiconsult AS. 07.02.2007.

⁷ Fylling i sjø – søknad om tillatelse. Multiconsult AS. 12.02.2009. Rapport nr: 214157-1

⁸ Larsen, O. K. 2014. Kartlegging av marine naturverdier på Jørpeland. Områderegulering, Strand kommune. Ecofact rapport 383, 17 s.

⁹ Plan ID: 1130201210 ikrafttredelse 24.02.2016 «Områdeplan for Jørpeland sentrum».

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at den beskyttede kyst/fjord vannforekomsten *Botnefjorden* endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Forurensning

Arbeidene i sjø omfatter peling i sjø, der stålrørspeler skal rammes til bunn. Det er ikke planlagt mudring eller utfylling. Sedimentene i tiltaksområdet anses å være sterk forurenset med TBT, og potensielt forurenset med nikkel, på bakgrunn av tidligere analyser. Søker har opplyst at arbeid i sjø er planlagt fra land, at massene som berøres av tiltaket vil fortrennes horisontal ved peleramming, og at det er dermed ikke nødvendig med avbøtende tiltak. Fylkesmannen vurderer likevel at uten ytterligere tiltak vil pelerarbeider kunne føre til oppvirvling og spredning av miljøgifter fra sedimentene, og selve partikkelspredning kan forårsake nedslamming av nærliggende ålegraseng. Fylkesmannen setter vilkår om bruk av siltgardin for å sikre mot spredning av forurenset sediment og nedslamming av viktig ålegras.

Naturmangfold

Vurdering av tiltaket etter rettsprinsippene i §§ 8-12, jf. § 7 i naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli negativt påvirket av tiltaket dersom potensielt forurenset sediment blir løsnet og suspendert når peler rammes til bunn. I tillegg til partikkelspredning, vil peleramming genererer støy og vibrasjoner under vann. Støy og rystelse regnes som forurensning dersom støyen/rystelsen kan medføre skade eller ulempe for miljøet, jf. forurensningsloven §6 punkt 2. Det er usikkert hvordan dette støy påvirke de lokale fisk populasjoner, men det ikke kan utelukkes at undervannstøy vil kunne utgjøre fare¹⁰. Med hensyn til områdets betydning for utløpet av Jørpelandsvassdraget og i henhold til «føre-var-prinsippet» § 9 av naturmangfoldloven, finner Fylkesmannen det nødvendig å begrense tidspunkt for arbeidet til perioder utenfor vanlig inn- og utvandringstider for anadromfisk i området.

Vannforskriften

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til oppvirvling av sediment. Basert på at tiltaket er av en begrenset karakter, vurderer vi det som lite sannsynlig at omsøkte arbeider, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for marint naturmiljø. Med hensyn til arbeidenes omfang i tid og rom, mener vi det omsøkte tiltaket utgjør liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

¹⁰ Notat – Undervannstøy: vurdering av behov for nasjonale og internasjonale tiltak. Miljødirektoratet. 01.10.2017

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11.

Fylkesmannen legger til at riktig bruk av siltgardin vil begrense eventuell spredning av forurenset sedimenter fra tiltaksområdet. I tillegg må arbeidet gjennomføres utenfor inn- og utvandringstider for anadrom fisk.

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Inngrep i forurenset sjøbunn kan medføre partikkelspredning og eventuelt spredning av miljøgifter er konsentrert i sjøbunnsedimentene. Ut i fra våre samlede vurderinger i avsnittene over, og med gjennomføring av planlagte avbøtende tiltak forventes imidlertid spredningen å være svært begrenset.

Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til arbeidene ved Strand Båtsenter ved Jørpelandsvågen på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 11.09.2017, samt opplysninger fremkommet under behandling av saken.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av sin behandling av omsøkt tiltak ved Jørpelandsvågen plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysninger som har fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir anlegget plassert i **risikoklasse 4**. Plasseringer i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formel kontakt mellom Aker Solutions AS og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Strand Båtsenter AS tillatelse til omsøkte arbeider i sjø ved 49/675, Strand kommune.

Tillatelsen omfatter peling i sjø med 13 stålrørspeler ved peleramming.

Det stilles nedenfor vilkår for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Strand Båtsenter AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver skal gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade på og/eller til ulempe for det marine miljø:
 - 3.1. Før arbeidet påbegynnes skal det monteres en partikkelbarriere/siltgardin rundt tiltaksområdet. Barrieren skal forankres i bunn og være montert slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Barrieren skal ikke demonteres før 14 dager etter at arbeidene er avsluttet. Siltgardin leveres til godkjent mottak.
 - 3.2. Før anleggsarbeidene starter må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgardin ikke fungerer etter hensikten. Beredskapsplan skal oversendes Fylkesmannen senest 3 uker før anleggsarbeidene starter.
 - 3.3. Arbeidet skal ikke gjennomføres i perioden 1. mai to 31. juli, av hensyn til anadrom fisk.
4. Støy fra utfyllingsarbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).
5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidet stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles, jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd.
6. Før anleggsarbeidene starter, må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal godkjennes av Fylkesmannen før arbeidene i sjø starter.
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
8. Når arbeidet er avsluttet skal det utarbeides en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter at arbeidet er avsluttet.
9. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved 49/675, Jørpelandsvågen, i Strand kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Dette brevet og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/Rogaland under emnet «Miljø og klima».

Varsel om gebyr for saksbehandling

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Strand Båtsenter AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 19 700,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvern sjef

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kirsten Redmond Kristiansen

Saksbehandler telefon: 51568777

E-post: fmrokrk@fylkesmannen.no

Kopi til:

Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
SK Langeland as	Obstfeldervegen 3	4100	JØRPELAND
Strand kommune	Postboks 115	4126	Jørpeland
Kystverket Vest	pb. 1502	6025	Ålesund
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen